

MEMORIAL

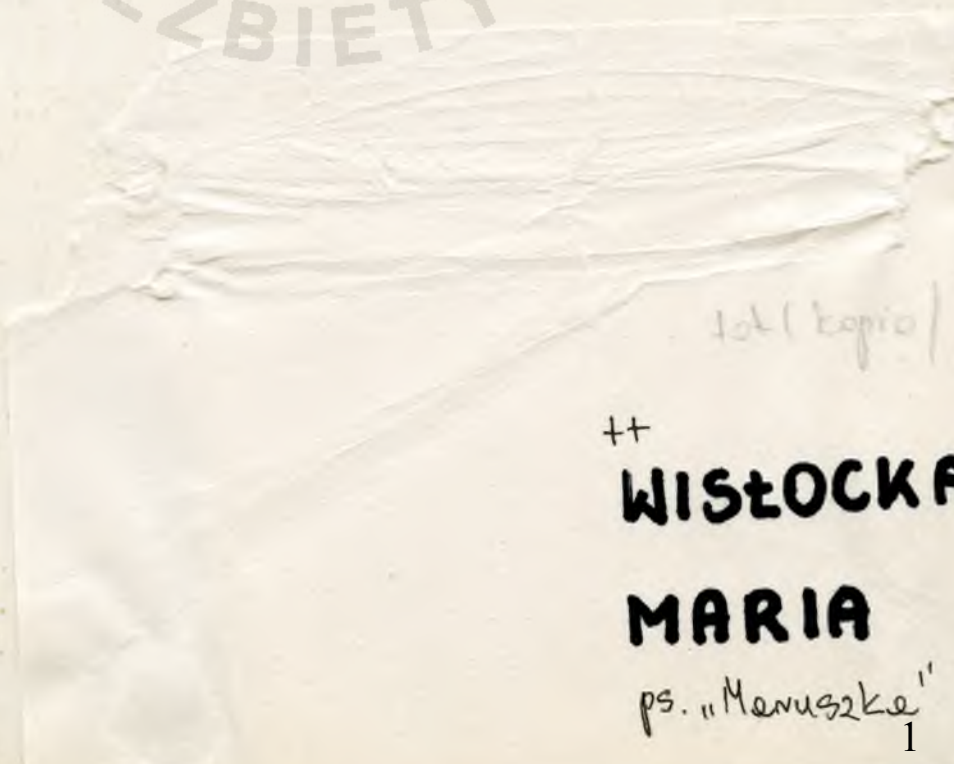
General Marii Wittek

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurza 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

1 wykopano NIE wzięto

adres mat.
polecenie
J. Makowskie

PWK
AK
N-wa

1st (kopio)

++
WISŁOCKA
MARIA

ps. "Mamuszka"
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — WISŁOCKA Maria
ps. „Mawuska”

T. 377/WSK

I/1. Relacja ✓ k. 5, s. 1-7

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r

III/5 — inne...

IV. Korespondencja —
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓ k sevo

I/1 Relacja

- Kwestionariusz w sprawie służby PWK - relacja własna, W-wa [b.d.], rkp, rkps, oryg., k. 2, s. 1-4
- Biogram M. J. Wiśtockiej sporządz. przez Z. Wiśtocką, 2000, rkps, kopia, k. 3, s. 5-7

KWESTIONARIUSZ w sprawie służby P W K

W wypadku relacji A można nie odpowiedzieć na pytanie 1A i 2A
W wypadku relacji B pytania 3-8 odnoszą się do powiatki nieżyjącej

- 1A + MARIJA WISTOCKA ps. "MAYUSZKA"
imię, nazwisko, pseudo respondentki, u mężatek także nazwisko panięskie
- 1B imie, nazwisko, pseudo powiatki nieżyjącej, o której wypełnia się kwestionariusz
- 2A Wawrzawa ul.
Adres obecny respondentki
- 2B ADRES rodziny lub przyjaciół powiatki nieżyjącej
- 3 rok urodzenia 1916 miejscowość/powiat/ Z. S. R. P.
- 4 pochodzenie społeczne intelig. zawód rodziców ekonomista
- 5a szkoła - matura w Sierpcu w Mielcu
wykształcenie w 1939r. - nazwy szkół, gdzie, kiedy, ilość klas
- 5b szkoła
- 6a WYKSZTAŁCENIE obecne Wyższe
- 6b pięroza praca zawodowa w życiu, rok podjęcia, rodzaj pracy, instytucja, miejscowość
- 6c dalzy przebieg pracy zawodowej przed wojną nie pracowalam
studium
- 6c zajęcie obecne lub poprzedzające przejście na rentę nauczyciel

Informacje o służbie P W K

- 7a data wstąpienia do P W K wiosna 1933
- 7b nazwa i miejscowość jednostki /hufiec szkolny, hufiec licealny, oddział fabryczny, drużyna w.f., koło lokalne/ Hufiec P.W.K. przy S.P. w Mielcu
- 7c przebieg szkolenia - także na obozach i kursach /możliwie z podaniem roku, jednostki, miejscowości oraz rodzaju: ogólnowojskowe, fachowe, instruktorckie, inne ogólno-wojskowe - w Mielcu, w Sierpcu, w Sławcu, w Jastce, w Wiercu
- 7d przebieg służby P W K /z podaniem lat i funkcji w jednostkach stażych, na obozach i kursach, w komendach P W K a także w jednostkach specjalnych jak drużyny pracy społecznej, pogotowie społeczne i i./ 1933 - obóz w Konowiskach, 1934 kurs ogólny - wojna, 1935 - kurs podofic. Sławcu, 1936 - Sławcu k-m. plut. 1937 - kurs instr. Sławcu, 1938 - Jastka, obóz w K-dy obóz - 1939 Sławcu, kurs instr. w Jastce
- 7e funkcja i stopień organizacyjny w dniu 31. sierpnia 1939r. K-ka hufca P.W.K. asystentka oraz miejsce pobytu w tymże dniu Wawrzawa
- 8 inne dane i uwagi o służbie P W K a także o przynależności do innych organizacji społecznych lub współpracy z nimi nauczyciel

Czy Respondentka wyraża zgodę na umieszczenie Jej nazwiska w przewidywanej publikacji /np. w indeksie nazwisk/: tak nie

Wawrzawa
miejscowość i data wypełnienia kwestionariusza

El. Wistocka
podpis /ewentualnie przyjęty pseudo-
nim/

ANKIETA o pracy wychowawczej P W K

1. Opisz, co spowodowało Twoje zapisa-
nie się do P W K?

/może wpływały na to m.i. namowy
koleżanek, lub innych osób; oczekiwa-
nie zabawy, sportu; nacisk szkoły;
chęć aktywności społecznej; oddzia-
ływanie instruktorki P W K; chęć prze-
żyć patriotycznych i służby; dążenie
mia feministyczne; wymień inne mo-
żliwy./

Podaj również nieco szczegółów o
środowisku Twego ówczesnego życia.

Zapisałam, ty pod wpły-
wem k-tyh kupa P.W.K.,
która swoim osobistym przy-
kładem porównała nas do
pracy w Organizacji -

2.a. Jakie rodzaje zajęć pewiackich
utkwili Ci w pamięci; jakie formy
i metody pracy wychowawczej?

Gawroły przy ognisku obozowe, wykłady
wychowawcze - obywatelskiego, prowadzone
przez B. Olszycę i instruktorki -

z. Gry polowe, jako wnie-
szenie w kolekcje i kwaterę

B. Opisz je i oceń ich znaczenie
w Twoim życiu pewiackim

Gry polowe były, w moim życiu pewiackim,
jako ta wielka niewiedoma przygoda.

Natomiast wykład obywatelski było prze-
życie "Kuznia" wychowania patriotycznego obywatela
instruktorki - wykład. nie "dłusztwe nowy" ale
ale przedstawiające życie i walkę w obywatelskiej
walki bohaterów nowożytnych -

3.a. Uprzytomnij sobie i opisz oso-
by z pracy pewiackiej, które wywar-
ły na Ciebie wpływ

Za to życie kupa P.W.K., do której aso-
ciowałam ^{została} p. Julia Kotłowska.
Hufiec ten powstał w 1933 przy Gimnazjum
Humanistycznym w Milanówku!

3. b. Na czym polegał ten wpływ, /także w wypadku, gdybyś go - wówczas czy obecnie - oceniła jako nie zbyt pozytywny/

exp. Kottowska potrafiła, was wmu-
kich, pować o pracę w P.W.K., która to
organizacja "Kaiodej Pewiacze, umożliwia
wzięcia lasu w klasie, w bloku operacyj-

4. Czy obecnie uważasz, że uczest-
nictwo w P W K wywarło na Ciebie
trwały wpływ, zmieniło Cię w ja-
kiejś mierze?

Np. opisz, czy:

- a. uzyskałaś pewną wiedzę potrzebną obywatelowi, jaką?
- b. zdobyłaś pewne umiejętności, jakie?
- c. nauczyłaś się pracy społecznej,
- d. nabyłaś pewne cechy, jakie?
- e. nawiązałaś ważne więzy przyjacielskie i koleżeńskie,
- f. zubożyło Cię, zabrawszy niepotrzebnie czas,
- g. wymień inne dostrzeżone oddziaływanie pracy pewiaczej

Praca w P.W.K. wywarła
na mnie trwały wpływ za-
roveň jak chociażby wy-
chowanie prawobliwi i pe-
+ wygodzenie - jak wówczas
zdobyć sobie tych umiejętności
w zakresie wykształcenia wojne-
wego (np. strzelactwo, przesun-
co wykonywano w okresie
walk w Powstaniu Warszaw-
skim - Dział medyczny
szkoleny i koleżeńscy atak
specjal. pomocy w P.W.K. zadaniem

5.a. Gdybyś miała wówczas córkę w odpowiednim wieku,
czy skierowałabyś ją do P W K?

tak nie

b. Dlaczego ?

Słysz oceniła ogromny wpływ P.W.K.
na kształtowanie się osobowości Kaiodej
Pewiaczki -

6. Jakie czynniki ukształtowały prze-
de wszystkim Twoją postawę obywa-
telską ?

- Rodzina 1
- P W K 2
- Inne organizacje /jakie? / 3
- Szkoła
- Srodowisko koleżeńskie
- Literatura
- Inne czynniki /jakie ?

Proszę odpowiednie pozycje podkreś-
lić i te pozycje podkreślone ponu-
merować wg przypisywanej im ważności
a obok czynniki opisać

7.a. Czy fakt, że byłeś pewiaczką wpłynął na Twoje życie w czasie okupacji?

tak nie

b. W jaki sposób? W jakiej mierze?

Dzięki należeniu do P.W.K. miałam możliwość, w okresie okupacji, poprzez kontakt z P.W.K. wyjść ob. pracy kulinarskiej -

8. Inne uwagi związane z uczestnictwem w P W K

Wielka siła Organizacji Rozwojowej Kobiet, była jej dobroć, wopracie o ulepszenie warunków życia ochotniczo - Nie spotkałam się nigdy, z jakimkolwiek naciskiem, ze strony władz szkolnych, czy wojskowych, na ułóżenie, czy zapisania się do P.W.K. Dzięki temu podjęciu, w naszym terenie, było najlepszym i najbardziej ideologicznym ułóżeniem - Najlepszym tego ołóżeniem jest fakt, że prowadzono i to powierzenie pracowało w kulinariach, na wojny prowadzonych stanowiskach, ale wiele ich zginęło na polu walki - w Powstaniu Warszawskim, lub w wojnach rodzajów oborach - Według mojej osobistej oceny pracy w P.W.K. niejednokrotnie, ale i ~~z~~banita, i dlatego chwile spróbowane w kuchen i oborach, za ołóżenie najmilnym wspomnieniem - jako w ołóżeniu - nauczyciel i psycholog, o serwowanej zmagania się, ułóżenie, w wychowaniu ułóżenie, zaktualizacja, czy ułóżenie, w celach pedagogicznych ułóżenie, w nowej naturalnie formie podobnej Organizacji - w której ułóżenie. miała by ułóżenie i ułóżenie? - ułóżenie?

nr. 29 stycznia 1916r.

Maria Józefa Wistöcha ps. "Maruska"

Jan Witold Wistöchi i Józefa Kuźelewska,
Dzieci absolwent Akademii Handlowej w
Grazie, posiadat tej nieruchomości w nocy i w
pisaniu 5-ciu przylós z tego 3 białe, odznacz
i uzbitym akcesionem w pracy zawodowej i różni
w pracy społecznej. Pracował w przemyśle rafino-
wym w przedsiębiorstwach zagranicznych (Vacuum
oil company) do połowy lat czterdziestych, a
potem w własnym przedsiębiorstwie.

Maria Wistöchi ukończyła w 1939 r. Szkołę
Sztuki Handlowej i napisała pracę magister-
ską, która zarejestrowana podczas działań wojennych.
Magisterium obroniła dopiero po II wojnie światowej.
Pomimo zbyt młodego wieku już 1933 r. przyjęła
jako PVK jako pracownika z ogólnym zaangażowa-
niem i młodym entuzjastą, wykonyjąc
zbytlo stopień instruktorki. Nawet jeszta
przed wysłaniem świadectwa Dyrektora uczęta
PW w jednym z gimnazjum w Warszawie.
(u Krolewej Jadwigi?)

Pomimo że miała "przez jachty i katejorie",
wzięła w użyciu 1939 r. jako kierowca samochodu,
którym ewakuowała się z Warszawy instruktorki
z innymi dokumentami, przedostała się do dworca.
Udala się "Maruska" milinzi szwajcarski w gtyb
2 SRK i 12 listopada 390 powróciła do Polski

W okresie okupacji niemieckiej Maria Wistochka,
aby uchronić się od wywiezienia na przymusowe
roboty do Niemiec, pracowała w Fabryce Suty-
lutów i powojennych "PTuchy" w PTuchach K/W-uj.
Równocześnie narządziła hurtarzy i wtechałami
i hurtarzem przedsiębiorstwa PTK i wyjechała przez
w konspiracji... (brak dalszych faktów)
Po upadku Bolesława Baranowskiego, w którym
bracia czynny udział, Maria Wistochka w stopniu
podporucznika została wywieziona przez Ojca
do Bergen Belsen, a potem do obozu IX C
w Melsdorffie / Elżbieta Ostrowska, Wolność
była wśród drużyny "PWIV 1991)

Do Polski powróciła w październiku 1945 roku
ówczesne władze wojskowe umieściły ją w stopień
p. porucznika i rozważano przedać ją wraz
z PW w szpital, strasząc to, o ile dobre pamiętan,
jedną rok w łodzi - potem została "wymuszone".
Następnie pracowała w różnych państwowych insty-
tucjach zgodnie z własnymi kwalifikacjami
wyższymi w S.G.H.

Po aresztowaniu ze „związku politycznego” siostry-
-Anki Wistochki, Marię Wistochkę rozważano o pracy i
układy wzięte w spótky i prowadzić wety warsztat
skolaryski.

Po 2-3 latach powróciła do służby jako
w szpitalach handlowych. Należy dodec. i
w 1960 roku wzięła i powoła. choroba serca
(michalska i 2 restaw)

Po czterdziestu latach ciężkiej choroby, podczas której starcia i chociaż przez kilka godzin o tygodniu pracowałam w szkole z młotkiem, zmarła przedwcześnie.

Data odejścia 30 stycznia 1969 roku
Pochowana w grobie rodzinnym w Jarganowie

dn 29 viii 2000 r. *Olga Winiot*

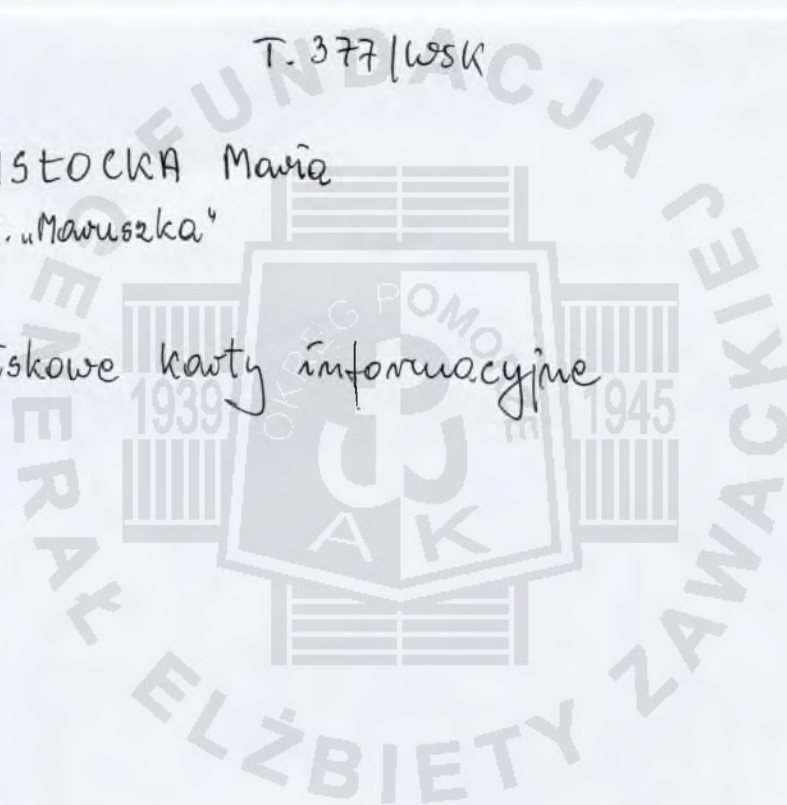

T. 377/WSK

PWK

WISTOCKA Maria
ps. „Mariuszka”

V Nazwiskowe karty informacyjne

51.

35 y. h.

3. Wistocka Maria

19 PwK

Warszawa

I

"Maruszką"

Wyższe (?)

Warszawa

1939

1945

1946 ZSR (?)

intelig. - ekonomista

Aspirantka

Instruktorski list

PWR.

1.	2.	3.	
++ 4+ Wistocka Maria		5.	
6. ps. Maruszeła		7.	
8. 1939		9. 1916 L.S.R.R	
10. (W-wa) ?		11.	
12. ank. wyol. 35 Jh -		13.	
		14.	

15.

od 1933

Kultura ludowa - W-wa
asp.

16.

1939

1945

17

18

FUNDACJA
GENERALK
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

T.377/WSK

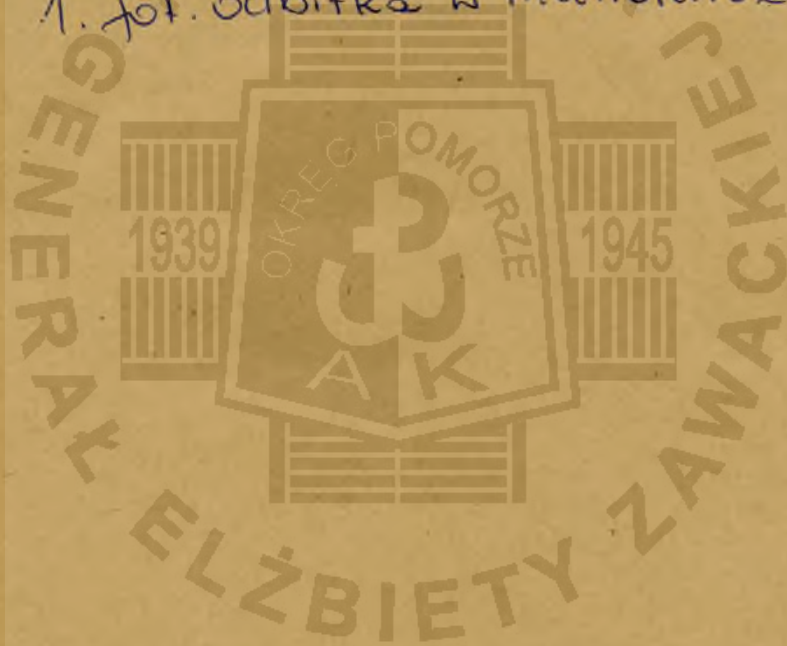
PWK
AK

WISKOCKA Maria

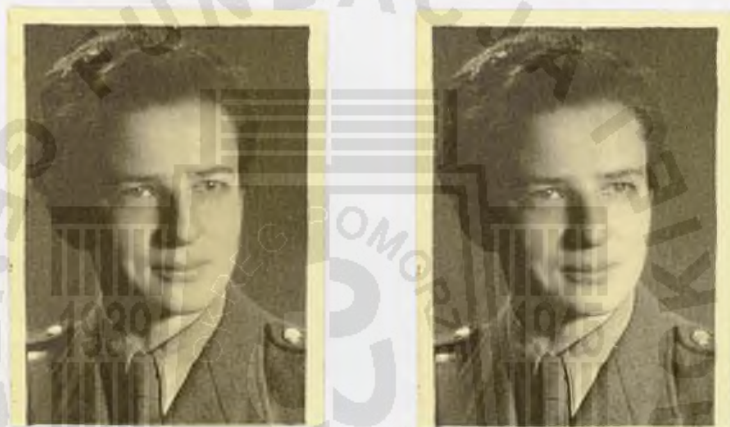
ps. "Maruszka"

VI Fotografie

1. fot. odbitka w mundurze, legitym.

1)

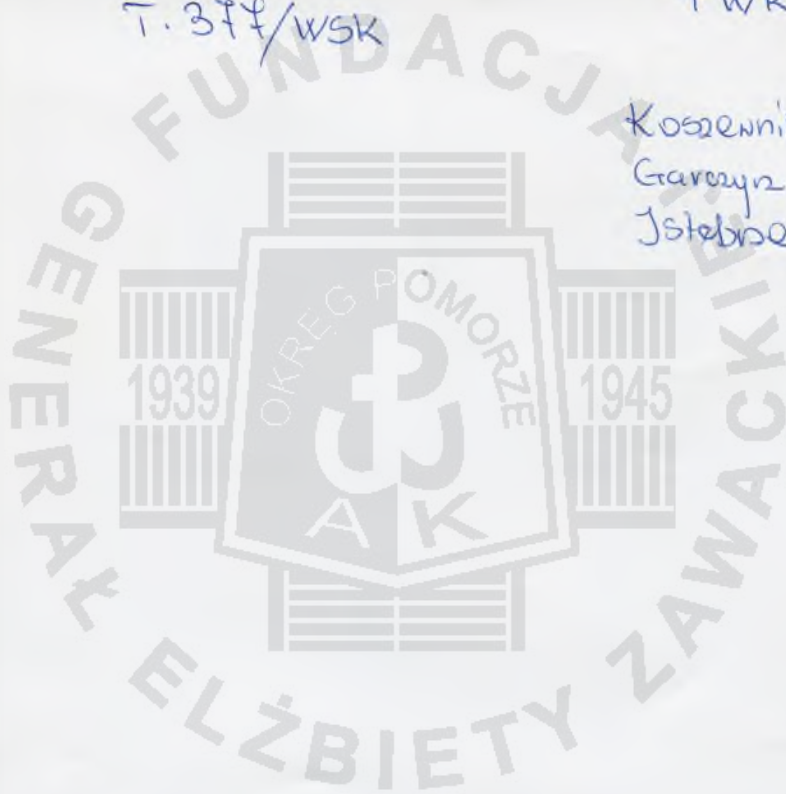

Maria - Józefa
Wistocka "Mamuszka"

T. 374/WSK

PWK

Koszewniki
Garczyn
Jstebno

Winiłocka Maria ps. Maruska

ARCHIWUM
Szkoła Zawacka
19/PHK
data wpływu _____

Wintocka Maria

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
1939-1945

